

European Commission

With support from the European
Community
DG Employment, Social Affairs
and Equal Opportunities

European cofinanced project
“Work life balance”

FOCUS GROUP – HÄSSELBY-VÄLLINGBY (SWEDEN)

Fokusgruppen genomfördes den 20 juni 2007 mellan kl. 17.30 – ca. 20.00 med 6 deltagare/pappor och en gruppledare, Patrik Edgren från Jämo och från WLB- projektet Johanna Krigström och Rosmari Ljunglöf.

Deltagarna var födda mellan 19 - 19 och 4 av sex deltagare hade deltagit vid individuell intervju

Förtäring i samband med Fokusgruppen i form av smörgås, frukt, lättöl och kaffe/te .

Indicative themes to be brought up in the discussion**1.a. Paternity leave:**

Did you use your right to paternity leave when your child was born?

Har du använt dig av rätten till föräldraledighet?

En deltagare född 1940? uppger att denna rättighet inte fans då hans barn var små.

Övriga 5 deltagare har använt sig av rätten till föräldraledighet i varierande omfattning från 3 veckor till 10 månader.

Två av deltagarna har tagit ut föräldraledigheten i samband med semester.

En av deltagarna uppger att han troligen hade tagit ut mer f-ledighet om han hade varit kommunalt anställd när barnen var små.

1.b. Do you think paternity leave is a good answer to the growing desire of fathers to take an active part in the infant's education and care?

Tro du att föräldraledigheten har stor betydelse för pappor i familjelivet?

Föräldraledigheten har betydelse för pappor i familjelivet dock finns olika åsikter om omfattningen av betydelsen. Åsikterna kring betydelsens roll varierar allt i från mycket stor till att kvalitet är viktigare än tid.

- ”Pappor som arbetar har ju tid med barnen på kvällarna och annan ledig tid son helger. Tiden är inte det viktigaste! Det är kvalitén och graden av närvaron”
- ”Det är viktigt att ta till vara på tiden med barnet, även under spädbarnstiden”

- ”Det har positiv betydelse för relationen mellan kvinnan och mannen, att båda föräldrarna tar ut föräldraledighet. Kanske minskar detta ”risken” för separation i ett framtidsperspektiv”
- ”Föräldraledighet eller inte – man måste använda den tid man har – kvalitetstid”
- ”Förr var nog pappor mer som en förälder nummer 2.”

2. *Discourse of gender equality at home:*

Most fathers express their wish to reach an equal sharing of education tasks. How do you manage to bring about this balance concretely?

Många pappor uttrycker längtan att dela på ansvaret för uppfostran.

Hur lyckades du/ni med det?

Alla deltagarna tycker att de har delat på ansvaret för barnens uppfostran. Balansen mellan ansvaret och de olika roller som förälder har kan variera under vissa perioder tex. beroende på vilken av föräldrarna som är föräldraledig.

Vid ojämlik ansvarsfördelning är det oftast kvinnan/mamman som tar större delen av ansvaret för uppfostran.

En av deltagarna tycker att ansvarsfördelningen för den nära relationen till barnen varit olika beroende på om det är en son eller en dotter. Mamman har haft en mer nära relation till sonen och pappan till dottern.

3. *Factors of change:*

It is clear that fatherhood has evolved a great deal for the past decades. Do you think these changes have been brought up by necessity (such as the rise in divorces, new forms of employment), or by changes in fathers’ consciousnesses? Do you think policies play any part in bringing about changes in fathers’ attitudes and behaviours?

Faders rollen/pappa rollen har förändrats under de senaste decennierna. Tror du/ni det beror på....lagstiftning, av arbetsmarknaden, antalet ökade skilsmässor eller på en allmän förändring av pappors attityder och värderingar?

Förändringen beror på en växelverkan av och mellan en mängd olika faktorer och inte minst av kvinnofrigörelsen och kvinnors förändrade roll i samhället. Dessutom en mera medveten och aktiv jämställdhetssträvan på många och olika nivåer i samhället från makro - till mikro nivå.

- ” Kvinnors ökade deltagande i arbetslivet/lönearbete har bidragit till att pappa rollen har förändrats”
- ”Lagstiftningen spelar en mindre roll än attityd – och värderingsförändringar”
- ”Helt säker på att lagstiftningens betydelse! Tackar lagstiftningen för mäns emancipation ”
- ”Män/pappor roll var tydligare förr”

4. WLB:

Having an understanding supervisor seems to be important to reach a good organization between working activities and family duties. How can you explain that some supervisors are more understanding than others? Does it depend on the company's size, sector, on the responsibilities placed on the father's shoulders in his job?

Att ha en förstående chef verkar vara av vikt för att uppnå en bra organisation/fördelning mellan arbetsuppgifter/uppdrag och familjens göromål/plikter.

Hur kan man förklara att vissa chefer är mer förstående än andra?

Beror det på arbetsplatsens storlek, bransch eller på pappans/mannens position och/ eller ansvar på arbetsplatsen?

Förstående chefer har ofta egna erfarenheter av föräldraskap (egna barn).

Viktiga faktorer för ett positivt förhållningssätt till föräldrarskap verkar vara de konsekvenser det leder till på arbetsplatsen/organisationen. En positiv grundinställning eller företagskultur har stor betydelse och påverkan för chefens förhållningssätt och beslut.

Det pågår en attityd förändring där man bl.a. arbetar med jämställdhet på arbetsplatser/organisationer. Det är en långsam process, att ändra värderingar, strukturer och normer.

- "Bland byggföretagen ses nu en förändring – de pratar om pappaledighet. Men ännu hörs inget av detta bland grovarbetare"

4 b. Har du/ni förslag till hur arbetsgivaren kan underlätta för sina anställda?(extra)

- Löneutfyllnad under hela föräldraledigheten
- Dagis på jobbet
- Lagstifta - kvoterar föräldraledigheten
- Jämställdhetsplaner på alla arbetsplatser
- Flexibla arbetstider
- Flexibla arbetsplatser – distansarbete
- Företagsprofilering som lyfter fram det positiva av föräldraskapet

5. Do you think you can rely on your relatives in order to help you manage tight situations of conciliation, such as sick children and no possibility to get a leave this day?

Får du/ni något stöd av släktingar el. andra föräldrar för att hantera "tjata" situationer, som sjukt barn och ingen möjlighet att gå från arbetet den dagen?

Om man inte har möjlighet att använda sig av VAB på grund av arbetssituationen, så har/hade de flesta stöd av anhöriga, vanligt vis mor – eller farföräldrar. Det är inte vanligt förekommande att föräldrar stödjer varandra i dessa situationer, däremot ofta när det gäller barnens fritidsaktiviteter.

En av deltagarna är mor- farförälder och är mycket aktiv och deltagande kring sina barnbarn och stöd till föräldrarna i olika situationer.

- "Viktigt att anhöriga/slakten har kontakt med barnen/barnbarnen redan från det att de är riktigt små."

6. Did you ever have a bad experience with an institution (school, hospital, etc.) which was not father-friendly? How did you manage this situation?

Har du /ni upplevt att någon institution ,som skola, sjukvård, socialtjänst, AF etc. , att att de borde ha varit mera pappa vänliga?

En av deltagarna född på mitten av 1950-talet upplevde att Barnavårds Centralen (BVC) som mindre pappa vänlig ” Fick vara med på nåder” Han upplevde att han ofta fick kritik, som man inte skulle komma på tanken att ge till eller kommentera till en mamma.

En av de yngre deltagarna upplever BVC, som mycket pappa vänliga och positiva till aktiva och deltagande pappor.

En deltagare tyckte att Mödravård Centralens bemötande var nonchalant, vilket dock blev bättre i slutet av graviditeten.

Generellt ett positivt bemötande som deltagande och aktiv pappa och ibland till och med ett något överdrivet positivt bemötande just för att man är pappa.

Hur gjorde du då?

Inget speciellt gjordes!

7. Kraven på dagens föräldrar är stora, den perfekta maken/makan, barnens aktiviteter, hemmet och på egen personligutveckling.

Finns det någon lösning på detta???

Du/ni som har balans har ni tips?

(7 är en extra fråga)

Reflektioner från deltagarna:

Kvinnors krav- leder till att män blir mer jämställda, medvetna och delar på ansvaret.

Självförtroende kan vara en viktig faktor för män för att ”våga” vara och leva i jämställda förhållanden.

Självförtroende är nog viktigt. En grovarbetare behöver ha oerhört gott självförtroende för att t.ex. ansöka om/ vara pappaledig.

Barnuppfostran är viktig ...det du lär under uppväxten ....viktig grund för jämställdhet.

Det sociala arvet påverkar både i positiv och negativ bemärkelse.

- Dela på hushållsarbetet
- Sänk de personliga kraven....det måste inte vara perfekt
- Befria ”sig” från många av alla måsten som man har
- Samarbeta med andra föräldrar
- Minska på barnens aktiviteter
- Minska på kravet på ”dig” som förälder